

Glosariusze i terminologia

W tej sekcji opisano w skrócie glosariusze oraz wielojęzyczny tezaurus istniejące na szczęblu europejskim.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

H

Habeus Corpus -faciendum et recipiendum...

Glosariusz jest alfabetycznym wykazem terminów z określonej dziedziny wiedzy, zawierającym również definicje tych terminów. W glosariuszach dwujęzycznych terminy występujące w jednym języku są zdefiniowane lub wyjaśnione poprzez podanie synonimów lub wyrazów bliskoznacznych w drugim języku. Glosariusz można rozumieć jako słownik zawierający wyjaśnienia pojęć z zakresu pewnej dziedziny wiedzy bądź działalności. W dziedzinie prawa termin glosariusz może oznaczać dwa różne narzędzia, a mianowicie: wykaz wyrażen z tłumaczeniami dla każdego kraju bądź wykaz definicji na potrzeby terminologii.

Glosariusze

IATE

 IATE (interaktywna europejska baza terminologiczna) jest **wielojęzyczną bazą terminów**, wykorzystywaną przez tłumaczy w instytucjach europejskich.

Jednym z jej najważniejszych elementów jest **wyszukiwarka** wyrażen i zwrotów wykorzystywanych we wszystkich obszarach działalności Unii Europejskiej. Aby z niej skutecznie skorzystać, należy posługiwać się językiem docelowym na poziomie bardzo zaawansowanym. Jest ona więc bardzo użytecznym narzędziem dla zawodowych tłumaczy, ale już niekoniecznie dla organów sądowych, prawników praktyków czy tym bardziej dla ogółu społeczeństwa. Tłumaczenia wyrażen i zwrotów są wprowadzane przez samych tłumaczy, którzy tym samym tworzą nowe odesłania lub uzupełniają te już istniejące. Baza ta zawiera więc zazwyczaj propozycje tłumaczeń na wiele języków urzędowych Unii Europejskiej, ale nie na wszystkie.

Dostęp do bazy jest nieodpłatny.

Słownik synonimów

Strona EU Vocabularies

Za pośrednictwem strony internetowej **EU Vocabularies** można skorzystać ze słowników, którymi zarządzają instytucje i organy Unii. Obejmują one listy autoryzowane, schematy, ontologie, modele danych itp. W ramach unijnej inicjatywy na rzecz otwartych danych zapewnia się swobodny publiczny dostęp do całej treści tej strony.

Tezaurus ten jest dostępny w 23 językach urzędowych Unii Europejskiej.

WIELOJĘZYCZNY SŁOWNICZEK TERMINÓW PRAWNYCH (VJM)

VJM jest zbiorem wielojęzycznych rekordów terminologicznych z wielu krajowych systemów prawnych (24 języki i 30 systemów prawnych), powstałym po przeprowadzeniu kompleksowych prac badawczych z zakresu prawa porównawczego przez prawników lingwistów z Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W rekordach terminologicznych zebranych w tym słowniczku zamieszczono bardzo szczegółowe informacje, na przykład definicje (dostosowane do każdego systemu prawnego), adnotacje z zakresu prawa porównawczego, odesłania prawne (do ustawodawstwa, orzecznictwa i doktryny obowiązującej w krajowych, unijnych i międzynarodowych systemach prawnych), różne

opisy konkretnych pojęć (w tym samym języku, a czasami w różnych językach w zależności od systemu prawnego), wyraźne wskazanie źródła pojęcia (odpowiednik funkcjonalny, parafraza), ostrzeżenia (pary słów brzmiących w dwóch językach tak samo, ale mających inne znaczenie prawne, ryzyko nieporozumień, nieaktualne terminy), drzewa klasyfikacyjne umożliwiające zrozumienie związków znaczeniowych między pojęciami itp.

VJM zawiera obecnie około 1 400 rekordów terminologicznych: 250 z zakresu prawa migracyjnego (prawa cudzoziemców), 450 z zakresu prawa rodzinnego, 420 z zakresu prawa karnego (mniej więcej połowa rekordów w zakresie prawa karnego czeka na zatwierdzenie) oraz około 280 rekordów z innych dziedzin. Wszystkie rekordy są udostępniane za pośrednictwem bazy [IATE](#).

Słowniczek ten jest przeznaczony do użycia przez wszystkich obywateli (w tym prawników, studentów, lingwistów, terminologów, tłumaczy), którzy pragną zrozumieć wyjaśniane w nim pojęcia. Może być także bardzo przydatny do celów tłumaczenia pisemnego i sporządzania dokumentów.

Więcej informacji na temat tego projektu:

- [Historia projektu](#)
- Ulotka [Wielojęzyczny słowniczek terminów prawnych](#)
- [Wykaz wielojęzycznych rekordów terminologicznych](#):
- Drzewa klasyfikacyjne:
  - Prawo rodzinne: [filiacja](#) | [prawo małżeńskie](#) | [sytuacja rodzinna](#)

By uzyskać więcej informacji, należy [skontaktować się z zespołem](#) odpowiedzialnym za ten projekt w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Stroną zarządza Komisja Europejska. Informacje na tej stronie nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej, nie ponosi ona również odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane czy odniesienia na niej zawarte. Więcej informacji na temat praw autorskich odnoszących się do stron UE znajduje się na stronie „Informacje prawne”.

Ostatnia aktualizacja: 30/12/2020